

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060179535245416

ბრძანება Nი-489

ქ. თბილისი

28 / სექტემბერი / 2016 წ.

სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალის“ დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების ფარგლებში, 530 მმ დიამეტრის 3 ახალი მონაკვეთის (გარდაბნის მუნიციპალიტეტში (RP-001a); თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში (RR-001); საჩხერესა და ჭიათურის მუნიციპალიტეტი (RR-004a)) და მდ. სუფსის გადამკვეთი 914 მმ და 530 მმ დიამეტრის 2 ახალი მონაკვეთის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-2 და მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №44; 28.09.2016 ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილ სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალის“ დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების ფარგლებში, 530 მმ დიამეტრის 3 ახალი მონაკვეთის (გარდაბნის მუნიციპალიტეტში (RP-001a); თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში (RR-001); საჩხერესა და ჭიათურის მუნიციპალიტეტი (RR-004a)) და მდ. სუფსის გადამკვეთი 914 მმ და 530 მმ დიამეტრის 2 ახალი მონაკვეთის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალმა“ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 44; 28.09.2016) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალს“;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიის საქართველოს ფილიალის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'D. Agulashvili', written in a cursive style.

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 44

28 სექტემბერი 2016 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების ფარგლებში, 530 მმ დიამეტრის 3 ახალი მონაკვეთის (გარდაბნის მუნიციპალიტეტში (RP-001a); თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში (RR-001); საჩხერესა და ჭიათურის მუნიციპალიტეტი (RR-004a)) და მდ. სუფსის გადამკვეთი 914 მმ და 530 მმ დიამეტრის 2 ახალი მონაკვეთის მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალი“. ქ. თბილისი, ვაკე საბურთალოს რ-ნი; ს. ცინცაძის ქ. № 24.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – საქართველო.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 14.09.2016 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – RSK Environment Limited.

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი:

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალის“ დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების ფარგლებში, 530 მმ დიამეტრის 3 ახალი მონაკვეთის (გარდაბნის მუნიციპალიტეტში (RP-001a); თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში (RR-001); საჩხერესა და ჭიათურის მუნიციპალიტეტი (RR-004a)) და მდ. სუფსის გადამკვეთი 914 მმ და 530 მმ დიამეტრის 2 ახალი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

არსებულ ნავთობსადენზე (დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი - WREP) ჩატარებულმა კვლევებმა გამოავლინა, რომ მილსადენის გასწვრივ, სამ უბანზე მიმდინარეობს ფერდობების დესტაბილიზაციის პროცესები და მისი უსაფრთხო ფუნქციონირების უზრუნველყოფის მიზნით, აღნიშნულ უბნებზე აუცილებელია მილსადენის მარშრუტის შეცვლა. გარდა ამისა, კვლევებმა ასევე გამოავლინა, რომ არსებული ნავთობსადენის უსაფრთხო ფუნქციონირებას, მეწყრული პროცესების გარდა აფერხებს მდ. სუფსის გადამკვეთებზე მიმდინარე კალაპოტისა და ნაპირების გამორეცხვის პროცესი, რაც ასევე ექვემდებარება შეცვლას.

სამშენებლო დერეფნის ფონური მდგომარეობის შესწავლის მიზნით კვლევები განხორციელდა 2007-2016 წლებში, როგორც ადგილობრივი, ისე დასავლეთის ქვეყნების ექსპერტების მონაწილეობით. საპროექტო მილსადენის მარშრუტზე აღმოჩენილი იქნა სამი ნავთობით დაბინძურებული უბანი (რომელთაგან ერთი უკვე აღდგენილია) და უკანონოდ განთავსებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენები.

გარდა ამისა, საპროექტო მილსადენის დაახლოებით 1 კმ და მისასვლელი გზების 100 მეტრიანი მონაკვეთი ხვდება მცხეთის ლანდშაფტის დაცვის ზონაში.

არსებულ ნავთობსადენზე (WREP) შეცვლას დაქვემდებარებული მონაკვეთების მთლიანი სიგრძე 13,6 კმ-ია. მილსადენის შეცვლილი მონაკვეთების გასწვრივ კვლავ დამონტაჟდება დარღვევის აღმომჩენი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი სისტემა. გარდა ამისა, მილსადენის ახალი სექციები დაცული იქნება კოროზიისგან დენის ნაკადის კათოდური დაცვის სისტემით, რომელიც ინტეგრირებული იქნება არსებული მილსადენის დაცვის სისტემაში.

დენის ნაკადის კათოდური დაცვის სისტემით, რომელიც ინტეგრირებული იქნება არსებული მილსადენის დაცვის სისტემაში.

არსებული ნავთობსადენის (WREP) გასწვრივ მეწყერსაშიში ზონები უკავშირდება ქანთა კომპლექსებს, რომლებიც შეიცავენ თიხურ ქანებს შუაშრეების სახით. ამ ტიპის მეწყერების მოძრაობის რეჟიმისათვის დამახასიათებელია ცოცვის ფაზა, ნელი ფაზა, აჩქარებული ფაზა. მილსადენზე დაწესებული მონიტორინგის თანახმად, მონიტორინგს დაქვემდებარებული მეწყერები ამჟამად იმყოფება ცოცვის და ნელ ფაზაში. მეწყერთან დაკავშირებულ ყველაზე მაღალ რისკს შეიცავს შეცვლას დაქვემდებარებული პირველი მონაკვეთი.

არსებული მილსადენის შეცვლას დაქვემდებარებული პირველი მონაკვეთი (RP-001a) მდებარეობს გარდაბნის მუნიციპალიტეტში. ახალი სექციის სიგრძე იქნება 2,8 კმ და მეწყერული ტერიტორიების გვერდის ავლის მიზნით განთავსდება არსებული მილსადენისგან მოშორებით. მარშრუტის შერჩევასა და გათვალისწინებული იყო ციცაბო ფერდობებისა და არსებული გაზსადენის (მეპატრონე GOGC) ფაქტორი. ამ მონაკვეთის რთული ტოპოგრაფიის გამო, არ იყო შესაძლებლობა მარშრუტის შესარჩევად განხილულიყო სხვა ალტერნატიული ვარიანტი და ერთადერთ გონივრულ ალტერნატივად რჩება მარშრუტი, რომელიც მიემართება ქედზე, არსებული მილსადენიდან უფრო ზევით, ჩრდილოეთით და სამხრეთით არსებულ მეწყერებს შორის. ამ მონაკვეთის მშენებლობის დროს GOGC მილსადენის დასაცავად განხორციელდება სპეციალური ღონისძიებები.

არსებული ნავთობსადენის მეორე შესაცვლელი მონაკვეთი (RR-001) გადის თბილისის ეროვნული პარკის სამხრეთით და კვეთს ტყეს. აღნიშნულ უბანზე ახალი მონაკვეთის სიგრძე 7,6 კმ-ია. ახალი სექციის განთავსების მარშრუტის შერჩევასა პრიორიტეტული იყო თბილისის ეროვნული პარკის გვერდის ავლა, ამიტომ განიხილებოდა ორი ალტერნატიული მარშრუტი. ერთი მიემართებოდა თბილისის ეროვნული პარკის სამხრეთით, ხოლო მეორე - ჩრდილოეთით. ვინაიდან ჩრდილოეთით მდებარე მარშრუტი კვეთდა თბილისის წყალმომარაგების სისტემის წყალაღების ობიექტს, მდ. არაგვს, ამიტომ მარშრუტის ეს ვარიანტი უარყოფილი იქნა.

სამხრეთით მდებარე მარშრუტზე განიხილებოდა სამი ალტერნატიული ვარიანტი. აღნიშნულ მონაკვეთზე ახალი სექციის განსათავსებლად ოპტიმალური მარშრუტის შერჩევასა, მხედველობაში იქნა მიღებული ისეთი სენსიტიური უბნები, როგორც არის ჯვრის მონასტერი, სოფელი წიწამური და სასაფლაო, აღმოსავლეთ-დასავლეთის საავტომობილო მაგისტრალი, მეწყერსაშიში უბნები, GOGC მილსადენი და შერჩეული იქნა შემდეგი მარშრუტი: მილსადენის ახალი სექცია გაივლის სოფ. გლდანის განაპირას, გვერდს აუვლის პოტენციურად მეწყერსაშიშ და ციცაბო უბნებს, გადაკვეთს წყლისა და გაზის მილსადენებს და მთლიანად აუვლის გვერდს თბილისის ეროვნულ პარკს.

მეორე საპროექტო მონაკვეთის მარშრუტზე, მილსადენის გასხვისების დერეფნის მონაკვეთი კვეთს ბიომრავალფეროვნების თვალსაზრისით მაღალი ღირებულების მქონე ტყეს. აღნიშნულ მონაკვეთზე ზემოქმედების შემცირების მიზნით, მინიმუმამდე შემცირდება სამშენებლო დერეფნის სიგანე. გარდა ამისა, წინასამშენებლო კვლევა ჩატარდება აპრილში, მაისში ან ივნისში, რათა მოხდეს ბეგობის არწივის ბუდობის კვალის იდენტიფიცირება. არა-სატყეო ფონდის მიწებიდან ხეების მოჭრის შემთხვევაში განხორციელდება საკომპენსაციო დარგვა, ხოლო სატყეო ფონდის მიწებზე ხეების ჭრა განხორციელდება კანონის შესაბამისად.

შესაცვლელი სექციების მესამე მონაკვეთი (RR-004a) მდებარეობს საჩხერესა და ჭიათურის რაიონში, სოფ. ტყემლიანთან. საპროექტო მილსადენის სიგრძე იქნება 0,5 კმ. იგი განთავსდება არსებულ ნავთობსადენთან (WREP) ახლოს არსებული მწყერის შემოვლით. საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს გაშლილ მდელოს და დაშორებულია ხეებით დაფარული ტერიტორიებიდან. ამ მონაკვეთზე სხვა ალტერნატიული მარშრუტების შერჩევა აღარ მოხდა, ვინაიდან სხვა ნებისმიერი მარშრუტი დაკავშირებული იყო მილსადენის სიგრძის დაგრძელებასთან და შესაბამისად, მეტი ფართობების დაკავებასთან.

რაც შეეხება მდ. სუფსის გადაკვეთებს (AM 372-WREP და AM1-საექსპორტო) , ამ მონაკვეთზე მარშრუტის შერჩევის დროს გასათვალისწინებელი იყო სუფსის ტერმინალის ადგილმდებარეობა (რომელშიც ნავთობი უნდა შევიდეს 530 მმ დიამეტრის მილით და 914 მმ დიამეტრის მილსადენით გავიდეს ექსპორტზე), დასახლებული პუნქტები, GOGC-ს საპროექტო მილსადენის ადგილმდებარეობა და არსებული ნავთობსადენი, რომელიც ექსპლუატაციაში დარჩება ახალი მილსადენის აშენებამდე.

მდ. სუფსის კვეთები განხორციელდება ჰორიზონტალური ბურღვის მეთოდით, ამიტომ გადაკვეთის მარშრუტების შერჩევის დროს ასევე გათვალისწინებული იყო მილსადენების მწკრივად განთავსების შესაძლებლობა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მდ. სუფსის გადაკვეთის მონაკვეთები შერჩეული იქნა მდინარის აქტიური ზონიდან ქვევით, გზის სამხრეთ მხარეს, ხიდმაღალასა და გრიგოლეთს შორის.

საპროექტო მილსადენის მონაკვეთებზე, სამშენებლო დერეფნის სიგანე იქნება 25 მ. პროექტი არ ითვალისწინებს სამშენებლო ბანაკის მოწყობას, დასაქმებული პერსონალის განთავება დაგეგმილია არსებულ სასტუმროებსა და ჰოსტელებში. სამშენებლო სამუშაოებზე დასაქმებულთა მაქსიმალური რაოდენობა დაახლოებით 350 ადამიანი იქნება.

პროექტის ზემოქმედების არეალში აღრიცხულია 88 კერძო და 136 სახელმწიფო მიწის ნაკვეთი. პროექტის განხორციელებამდე მიწის მესაკუთრეებთან გაფორმდება შესაბამისი ხელშეკრულებები. გარდა ამისა, გასხვისების დერეფნის გასწვრივ და სხვა სამშენებლო უბნებზე, მოხდება მოსავლის დანაკარგის კომპენსირება.

მშენებლობის დაწყებამდე, სამშენებლო დერეფანში იშვიათი მცენარეების გამოვლენის და შემდგომი ღონისძიებების დასახვის მიზნით, მშენებელ კონტრაქტორთან ერთად იმუშავენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პერსონალი. მშენებლობის დაწყებამდე ასევე მოხდება სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული ობიექტების გადაკვეთის წერტილების მონიშვნა გამაფრთხილებელი აღმების საშუალებით. მოიხსნება ნიადაგის ზედა ნაყოფიერი ფენა და დასაწყობდება გროვებად, სამშენებლო დერეფნის გარეთ.

საპროექტო მილსადენის მარშრუტზე, წითელი ნუსხის სახეობებზე ზემოქმედების შემცირების მიზნით გათვალისწინებულია სამუშაო ფართობების შემცირება, მოსაჭრელი ხე-მცენარეების ინვენტარიზაცია, მოჭრილი ხეების ნაცვლად განხორციელება საკომპენსაციო ნარგავების გაშენება, მათ მოვლაზე დაწესდება ყოველწლიური მონიტორინგი, მწიფეხნოვანი ხე-მცენარეები მონიშნება და მათი ჭრის შემცირების მიზნით მაქსიმალურად მოხდება სამშენებლოდერეფნის კორექტირება. საპროექტო ტერიტორიაზე გავრცელებულ ფაუნის წარმომადგენლებზე ზემოქმედების შემცირების მიზნით სამშენებლო დერეფნების მომზადება დაიწყება ზამთარში, როდესაც ზოგიერთი სახეობა ზამთრის ძილის მდგომარეობაში იქნება.

საპროექტო მილსადენების მარშრუტი კვეთს სარწყავ არხებს, GOGC-ს მილსადენს, ბილიკებს, ჯობთანისხევს (სოფ. გლდანთან), ჯაჭვისხევს, რამდენიმე ნაკადს, ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელს, მდ. სუფსას.

მხოლოდ მდ. სუფსის გადაკვეთა მოხდება დახურული, ჰორიზონტალური ბურღვის მეთოდით, დანარჩენი გადაკვეთები განხორციელდება ღია გათხრის მეთოდით. არხების, ხევებისა და ნაკადების ღია გათხრის მეთოდით გადაკვეთის შემთხვევებში, მილსადენი განთავსდება არსებული კალაპოტის ქვეშ 1,5 მ სიღრმეზე. იმ ხევებისა და ნაკადების გადაკვეთაზე, რომლებიც მოედინება ციცაბო ფერდობებზე, მილსადენის დაცვის მიზნით, გადაკვეთის წერტილებზე გათვალისწინებულია ნაპირების გამაგრება გაბიონებითა და ლოდების ფილებით.

საპროექტო მილსადენის ის მონაკვეთები, რომლებიც განთავსდება GOGC-ს მილსადენის პარალელურად, დაშორების მანძილი იქნება 10 მეტრი. ახალი სექციების მონტაჟის მინიმალური სიღრმე იქნება 1 მ მილის ზედა წერტილიდან, ხოლო გზების გადაკვეთებზე მილსადენის ჩადების სიღრმე გაიზრდება 2 მ-მდე.

პროექტის განსახორციელებლად გამოყენებული იქნება არსებული გზები და ასევე მოეწყობა ახალი საექსპლუატაციო გზები. მშენებლობის დასრულების შემდგომ გზების ზედაპირები შეკეთდება.

თხრილებიდან ამოღებული ნიადაგის არანაყოფიერი ფენა გაივლის შემოწმებას და თუ დადსტურდება მისი სამშენებლოდ გამოყენების ვარგისიანობა, გამოყენებული იქნება თხრილების შესავსებად, როგორც ინერტული მასალა. ხოლო თხრილების გაყვანის შედეგად დარჩენილი ჭარბი გრუნტი, მშენებლობის

დასრულების შემდგომ გაიშლება გასხვისების დერეფანში ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ქვეშ, ან განთავსდება ნაგავსაყრელზე.

მილსადენის ახალი სექციების განთავსების შემდეგ მოხდება არსებული სექციების ნავთობისგან დაცლა და ექსპლუატაციიდან გამოყვანა. ნავთობისაგან დაცლის მიზნით, ნავთობსადენის შესაცვლელ სექციებთან მოხდება ბუფერული ავზების განთავსება, რომლებიც თავის მხრივ მოთავსებული იქნება ჰერმეტიკულ შემაკავებლებში. შემაკავებლის მოცულობა განისაზღვრება ბუფერული ავზის მოცულობის 110 %-ით. ხოლო სუფსის კვეთებზე, არსებულ მილსადენებში დარჩენილი ნავთობი გადაიტვირთება ტერმინალში არსებულ ავზებში.

გაუქმებული მილსადენის სექციების დაცლა გათვალისწინებულია აზოტის მეშვეობით. დაცლილი სექციების გაწმენდის დროს არ იქნება გამოყენებული წყალი და შესაბამისად ადგილი არ ექნება ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული წყლის წარმოქმნას. მილების გაწმენდისას შესაძლოა გამოყენებული იქნას გამწმენდი ქიმიკატები და დგუშები. გაუქმებული მონაკვეთები დარჩება ადგილზე, დაიყოფა უფრო მცირე მონაკვეთებად და შეივსება ჰაერით ან ბეტონის ხსნარით. გზების გადაკვეთებზე და იმ უბნებზე, სადაც ადგილი ჰქონდა გრუნტის დაწევის პროცესებს. გაუქმებული მილსადენი შეივსება ბეტონით, ხოლო სუფსის გადაკვეთაზე გაუქმებული მილსადენი, რომელიც დარჩება მდინარის ქვეშ, შეივსება წყლით.

საპროექტო მილსადენის ახალი სექციების ჰერმეტიკულობის შემოწმება მოხდება ჰიდროსტატიკური ტესტირებით, რაც გულისხმობს მილსადენის წყლით ავსებას და წნევის გაზრდას.

ჰიდროტესტირებისათვის წყალაღების უბნების შერჩევა მოხდება საპროექტო მილსადენის გეოგრაფიული მდებარეობის შესაბამისად, ხოლო ჰიდროტესტირების შემდგომ, გამოყენებული წყალი შესაძლოა გამოყენებული იყოს მილსადენის სხვა სექციაზე ან მოხდეს მისი ჩაშვება შესაფერის უბანზე. ჰიდროტესტირებისას გამოყენებული წყლის ჩაშვების შემთხვევაში, შეწონილი ნაწილაკების დალექვისა და ჩაშვების ნაკადის რეგულირების მიზნით გამოყენებული იქნება ფილტრები, სალექარი ტბორები და ავზები. ჰიდროტესტირების დროს ქიმიური დანამატების გამოყენების შემთხვევაში, წყლის ჩაშვებამდე ჩატარდება წყლის ქიმიური ანალიზი და გაწმენდა. ჩაშვების სიჩქარე და ჩაშვების წერტილები შეთანხმებული იქნება შესაბამის სამსახურთან. ჰიდროტესტირებამდე მომზადდება ჰიდროტესტირების გეგმა.

საპროექტო მილსადენების სექციებზე ბიოაღდგენა განხორციელდება მათზე ყველა სამშენებლო სამუშაოს დასრულების შემდეგ, ხოლო სამშენებლო დერეფნის აღდგენა მოხდება გაუქმებული მილსადენების დალუქვის შემდგომ. ბიოაღდგენის ეტაპზე ასევე დაწესებული იქნება ეროზიის მონიტორინგი. მდინარის გადაკვეთაზე სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ, ნაპირები და მიმდებარე

ტერიტორიის აღდგენისას გათვალისწინებული იქნება ადგილობრივი ბუნებრივი პირობები. მშენებლობის დაწყებამდე შემუშავდება კომპლექსური აღდგენის გეგმა.

პროექტის მშენებლობის დროს, ტერიტორიის გეოლოგიასა და გეომორფოლოგიაზე ზემოქმედება იქნება ძალიან დაბალი, ვინაიდან, პროექტი არ ითვალისწინებს ასაფეთქებელი ნივთიერებების გამოყენებას.

მშენებლობის ეტაპზე, შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ნიადაგის ბიოლოგიურად დაბინძურებული კერების აღმოჩენას. დაბინძურებული კერების აღმოჩენის შემთხვევაში, ტერიტორია შემოიფარგლება, მოხდება სინჯების აღება და ჯილეხის იდენტიფიცირების მიზნით კომპანია ჩაატარებს კომპლექსურ ექსპერტიზას.

ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ემისიებს ადგილი ექნება მშენებლობის ეტაპზე. ატმოსფერულ ჰაერში ნაძწვი აირების შემცირების მიზნით, მუდმივად განხორციელდება დანადგარებისა და ავტომანქანების შეკეთება. დასახლებულ პუნქტებთან ჰაერში მტვრის გავრცელებაზე დაწესდება მონიტორინგი და საჭიროების შემთხვევაში ავტომობილების სიჩქარეებზე დაწესდება ლიმიტი.

მცხეთის ლანდშაფტის დაცვის ზონაში სამშენებლო სამუშაოების წარმოებისათვის შემუშავდება კულტურული მემკვიდრეობის მართვის გეგმა.

რაც შეეხება ნარჩენების მართვის გეგმას, მის შემუშავებას კომპანია გეგმავს სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულება:

1. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, მონიტორინგის გეგმის და შემარბილებელი ღონისძიებების შესაბამისად.
2. უზრუნველყოს ჰიდროტექსტირებისათვის საჭირო წყლის აღების და ჩაშვების გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტის შემუშავება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმება.
3. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს მდინარეებისა და ხევების გადაკვეთის წერტილებში მდინარის საანგარიშო (200 წლიანი განმეორებადობის) ხარჯებისა და წარცხვის სიღრმეების გაანგარიშება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა. ასევე, მშენებლობის დაწყებამდე სამინისტროში წარმოდგენილი უნდა იყოს მდინარეთა გადაკვეთების განივი ჭრილების სქემა წყლის დონეებისა და მილსადენის ჩაღრმავების ჩვენებით.
4. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს მილსადენის გაუქმებული მონაკვეთების ექსპლუატაციიდან გამოყვანის კონკრეტული ღონისძიებების (დალუქვა, ჰაერით, ცემენტის ხსნარით ან წყლით შევსება), ასევე საპროექტო მილსადენის არსებულ გაზსადენთან მიახლოების მანძილის შეთანხმება მილსადენების მფლობელ კომპანიასთან - სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“.
5. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ექსპლუატაციიდან გამოყვანილი მილსადენის თითოეული მონაკვეთის ნავთობისაგან დაცლის და გაწმენდის დეტალური გეგმის შემუშავება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა. აღნიშნულ გეგმაში მოცემული უნდა იყოს განსახორციელებელი სამუშაოების დეტალური აღწერა და ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა.
6. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა. აღნიშნულ გეგმაში გათვალისწინებული უნდა იყოს როგორც მშენებლობის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენების მახასიათებლები და მართვის საკითხები, ასევე სამშენებლო დერეფნის ფარგლებში აღმოჩენილი ნარჩენების მახასიათებლები და შემდგომი მართვის საკითხები.
7. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ანგარიშით გათვალისწინებული ბიომრავალფეროვნების წინასამშენებლო დეტალური კვლევების ჩატარება.

კვლევის დროს განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ სახეობებზე და აგრეთვე მდინარეების გადაკვეთების ადგილებისათვის წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე. გარდა ამისა, მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგების ანგარიშის სახით წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში. აღნიშნულ ანგარიშში ასევე გათვალისწინებული უნდა იყოს ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილების ანდა საკომპენსაციო ქმედებები. საკომპენსაციო ქმედებების საჭიროების არ არსებობის შემთხვევაში, წარმოდგენილი უნდა იქნას არგუმენტირებული დასაბუთება.

8. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ჭრას დაქვემდებარებული მცენარეების შესახებ ინფორმაციის (სახეობა და რაოდენობება ტერიტორიების მითითებით) წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში. საქართველოს „წითელი ნუსხის“ მცენარეების ჭრის აუცილებლობის შემთხვევაში, ქმედებები უნდა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად;
9. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის გეგმის შემუშავება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა. გეგმაში ასახული უნდა იყოს ყველა სენსიტიურ სახეობასა და ჰაბიტატზე დაკვირვების საკითხები, ასევე მითითებული უნდა იყოს სამინისტროსთან ანგარიშგების ვადები, თითოეული საკითხისთვის.
10. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს საპროექტო მილსადენების ზონებში არსებული ქანების კლასიფიცირება საინჟინრო-გეოლოგიური-ელემენტების გამოყენებით (სგე) და შესაბამისი ინფორმაციის საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
11. სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრებში საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან შეთანხმებით.
12. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში, დასკვნის გადაცემა განხორციელდეს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

IV. დასკვნა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილი სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალის“ დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების ფარგლებში, 530 მმ დიამეტრის 3 ახალი მონაკვეთის (გარდაბნის მუნიციპალიტეტში (RP-001a); თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში (RR-001); საჩხერესა და ჭიათურის მუნიციპალიტეტი (RR-004a)) და მდ. სუფსის გადამკვეთი 914 მმ და 530 მმ დიამეტრის 2 ახალი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობა შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

